

דו"ח האירגון הבינלאומי לביקורת החלב לשנת 1982

יאיר זליגר, ה.מ.ב.

ד. מספר הפרות הממוצע לכל משק עולה בשנים אלה ובפרט בעדדי הביקורת. בטבלה רואים בבירור שמשקי הביקורת גדולים בשיעור ניכר לעומת כלל משקי החלב. לעובדה זו שני יתרונות ברורים. האחד הוא באפשרות להזיל את הוצאות הביקורת, השני הוא בתחום הטיפוח; כאשר הנתונים באים מעדרים גדולים, התועלת המופקת מהם רבה ומהימנה יותר.

משקי הביקורת הגדולים ביותר נמצאים בישראל, סקוטלנד ואנגליה 146.7, 108.2 ו-89.8 פרות בממוצע לעדר, בהתאמה. העדרים הקטנים מצויים באוסטריה (8.8 פרות), שווייץ (11.3 פרות) והולנד (12.2 פרות בלבד).

השיטות בביקורת החלב

קיימות שתי שיטות עיקריות לביצוע ביקורת החלב:

ביקורת A: מבקר החלב אחראי על שקילת החלב (מדידת החלב), לקיחת הדגימות, (בדיקות הרכב החלב נעשות במעבדות אזוריות) ורישום הנתונים. בשיטה זו קיימים כמה ואריאנטים כשהבדלים ביניהם מתבטאים במרווחי הזמן בין תאריכי הביקורת. המירווח המקובל הוא בן 4 שבועות (חודש). באוסטריה כשני שלישים מהעדר מבוקר אחת ל-6 שבועות ובהולנד כ-7% מהפרות מבוקרות אחת ל-3 שבועות. ביקורת חלב בשיטה A מבוצעת בארצות מרכז, מערב ודרום אירופה, וכן ביפן ובישראל.

ביקורת B: בשיטה זו השקילה והוצאת דגימות החלב נעשות על ידי הרפתן. היא מקובלת בארצות סקנדינביה ובכמה ממשקי הביקורת של קנדה.

תנובות החלב ומרכיביו

בטור זה רשומות התנובות הממוצעות למשקי ביקורת החלב כשמתחתם מופיעות בסוגריים תנובות החלב של כלל העדר הארצי. כצפוי,

בימים אלה התפרסם הדו"ח השנתי של האירגון הבינלאומי לביקורת החלב לשנת 1982. בטבלה המתפרסמת בהמשך מובאים עיקרי הנתונים העשויים לעניין את ציבור הבוקרים בארץ. להלן מספר הערות ביחס לאינפורמציה המופיעה בדו"ח ובטבלה.

היקף ביקורת החלב

23 אגודות חברות באירגון מ-23 מדינות. מבין הארצות החברות, בצרפת קיים המספר הגדול ביותר של פרות חלב, כ-7,000,000 לעומת 4,133 פרות בלבד באי ג'רסי. בגרמניה המערבית רשומות בביקורת החלב 2,780,397 פרות, העדר הארצי המבוקר הגדול ביותר, (כ-50% מס"ה הפרות) בהשוואה ל-4,008 פרות מבוקרות באי ג'רסי, שהן 97% מכלל הפרות באי. 62.6% מכלל הפרות בישראל נמצאות בביקורת חלב, בעוד האחוז הנמוך ביותר ניתן למצוא בספרד, פורטוגל ואירלנד, בין 2% ל-7% בלבד. בקשר לשנים 82-1974 אפשר להבחין בתהליכים ומגמות שהם נחלת כל המדינות החברות באירגון:

- א. מגמת צימצום מספר פרות החלב והפחתה במספר העדרים נמשכת בלי הרף;
- ב. אחוז הפרות המשתתפות בביקורת החלב ומספרן גדל בתקופה זו בכל המדינות;
- ג. מספר העדרים בביקורת קטן בכמה מן המדינות ובאחדות הוא לא השתנה בהרבה או שאף גדל;

התאחדות מגדלי בקר ובוקרי ישראל
מתאבלים על מותו של

יששכר כוכבא ז"ל

ומשתתפים באבל המשפחה והחברים
מקבוצת יבנה

[illegible]

התנובות בעדרי הביקורת גבוהות בצורה משמעותית ביחס לממוצעים הארציים.

ההבדלים בתנובות החלב, השומן והחלבון ובין החברות באירגון נובעים מגורמי ממשק, כגון הזנה, מבנים, אקלים, פוריות, מספר חליבות ביממה, יחסי מחירים תשומות/תפוקות וכן מגורמים גנטיים. ברוב הארצות הרשומות בטבלה, מקיפה הביקורת גזעים שונים של פרות החלב המאופיינים בתכונות גנטיות מסוימות של תנובה החלב והרכבו וגודל הפרה. יש לציין שלמעט 5 משתתפות, כולל ישראל – בדיקות החלבון מבוצעות באופן קבוע במסגרת ביקורת החלב.

עלות ביקורת החלב

בדו"ח השנתי מוצגת טבלה המעריכה את עלות הביקורת השנתית לפרה על בסיס מספר ליטרים וערכם הכספי. לפי זה ההוצאה הגבוהה ביותר לביקורת החלב קיימת באיטליה ובאירלנד 150 ו-133 ליטר לפרה בשנה, בהתאמה. המחיר הזול ביותר לביקורת קיים באנגליה, ישראל ודנמרק 32, 40 ו-43 ליטר לפרה בשנה, בהתאמה. רצוי להתייחס לנתונים אלה בזהירות כיוון שלא ברור לנו במדויק, אילו מרכיבים מחושבים בסעיף זה.

הטור האחרון בטבלה, מבטא את השתתפות הרפתן/המשק במימון ביקורת החלב. רק בהולנד וב ישראל התשלום מוטל כולו על כתפי היצרן. בשאר הארצות משתתפים גורמי חוץ (ממשלות, מחלבות וכד') בכיסוי חלק ניכר מהעלויות כשבפורטוגל ובתוניסיה מגיעה ההשתתפות ל-100%.

מודעות "היצע וביקוש"

מחמת התהליכים האינפלציוניים המואצים אנו נאלצים להתאים את מחירה של המודעה במדור זה למדד התקף בעת פירסומה של המודעה ב"משק הבקר והחלב".

תודתנו נתונה לקהל הנעזרים במדור זה ולהבנתם את המצב שנוצר.

המערכת

100	12.0	587	310	3.38	4.11	5,489 (5,235)	39.4	52.3	33,853	73.0	1,771,834	הולנד
00	-	-	310	171 דלקות	3.25	4,987 (3,450)	2.7	16.7	1,080	6.7	18,000	פורטוגל
54	14.0	644	319	3.35	3.93	5,258 (4,647)	13.9	22.8	121,741	50.3	2,780,397	מערב גרמניה
81	11.3	611	-	3.40	4.14	6,035 (5,490)	16.5	24.4	17,695	64.8	431,223	שווייץ
28	-	-	325	3.32	3.90	5,127 (4,340)	9.6	11.3	44,606	59.0	505,986	שווייץ
00	76.0	1,709	301	171 דלקות	3.73	3,959 (3,200)	-	-	140	17.2	9,119	טוניסיה
50	-	-	305	3.17	3.83	6,310 (4,597)	33.5	45.0	18,462	47.1	830,044	קנדה
44	9.7	561	305	171 דלקות	3.66	6,361 (5,123)	15.5	23.4	16,505	29.2	385,561	191

* המספר בטוניסיה – תמוצע חלב לכלל תפירות במדינה.